

DR. NAGY ANITA*

A reintegrációs őrizet története, szabályozása és európai fejlődési irányai

Reintegrációs őrizet történeti háttére

Magyarországon 2015. április 1-jéig elektronikus nyomon követő technikai eszköz alkalmazásának elrendelésére, vagyis elektronikus felügyelet alkalmazására az előzetes letartóztatást kiváltó házi őrizet és lakhelyelhagyási tilalom esetén volt lehetőség.

Valójában az elektronikus felügyelet Magyaror-

szágon történő alkalmazására 2003 óta van lehetőség a klasszikus házi őrizet vonatkozásában, amely az előzetes letartóztatás helyett kiszabható „házi őrizet” betartatása ellenőrzésének egyszerűsítését célozza.

Ennek ellenére 2013-ig a gyakorlati megvalósításra sem az anyagi, sem a technikai feltételek nem voltak adottak.

Ugyanakkor a Kormány már egy 2011-es határozatában³ feladatként szabta meg, hogy kerülni kell a szükségtelen szabadságelvonásokat. Ennek eszközéül az elektronikus távfelügyeleti eszközöket jelölte meg, kiemelve, hogy a rendőrség által kiépített rendszer működési tapasztalatait felhasználva a büntetés-végrehajtási felhasználás is hosszú távú célja a Kormánynak.⁴

2013 májusa első felében, kezdetben kizárólag Budapest területén, mintegy próbaverzióként került bevezetésre az elektronikus felügyelet, majd rövid tesztelési periódust követően, 2013. május 15-től, a technikai eszközök alkalmazását megyei szintre is kiterjesztették.

Kerecsi Klára szerint az elektronikus felügyelet a szabadságelvonással szembeni alternatív szankció, de nem tekinthető közösségi szankciónak, mert hiányzik a büntető igazságszolgáltatás valamely szereplőjével és a közösséggel való aktív kapcsolat.⁵

Bogotján Róbert⁶ pedig hangsúlyozza, hogy a reintegrációs őrizet olyan alternatív büntetés-végrehajtási forma, amely nem a büntetéshez kötődő speciális és generális prevenciók céljait, mint inkább az elítélt sikeres társadalmi visszailleszkedését, ezen keresztül a visszaesési ráta csökkenését, tehát végered-

A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (Btk.) elfogadása és az elmúlt évek büntetés-végrehajtási tapasztalatai alapján a Bv. tvr. helyett egy új, tartalmát, szabályozási elveit és irányait tekintve modern Büntetés-végrehajtási kódex megalkotása vált szükségessé.¹

Ennek eredményeként 2013. december 23. napján kihirdetésre került a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (Bv. kódex), amely 2015. január 1. napján lépett hatályba.

Az Országgyűlés 2014. november 18-i ülésén elfogadta a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény és ehhez kapcsolódóan más törvények módosításáról szóló 2014. évi LXXII. törvényt, amely 2015. április 1-jei hatállyal létrehozta a reintegrációs őrizet intézményét.²

Az intézmény lényege abban foglalható össze, hogy az az idő, amíg elítéltek reintegrációs őrizetben vannak, a szabadságvesztésbe beleszámít, és ha korlátozottan is, de visszanyerik az elítéltek a szabadságukat, mivel a tényleges mozgási szabadság és a tartózkodási hely szabad megválasztásának jogának korlátozása az őrizet során végig fennmarad.

De valójában nem egy teljesen új keletű dologról van szó, hiszen ha nem is a büntetés-végrehajtási jog keretei között, de a büntetőeljárás jog keretén belül ismert volt az ún. electronic monitoring (EM), – azaz az elektronikus felügyeleti eszközzel biztosított szabadsághatárolás – mégpedig a házi őrizet esetében. Így tekintsük át a tulajdonképpeni magyar electronic monitoring (EM) történeti fejlődését.

* Docens, ME ÁJK, Bűnügyi Tudományok Intézete

¹ A büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény indokolásának I/1. pontja.

² A reintegrációs őrizetre vonatkozó szabályok a Bv. Kódexben a 61/A–61/D. és a 187/A–187/E. pontig kerültek szabályozásra.

³ A büntetés-végrehajtási intézetek nemzetközi elvárásoknak való megfelelésével összefüggő átfogó vizsgálat megállapításához kapcsolódó intézkedésekről szóló 1040/2011. (III. 9.) Kormányhatározat.

⁴ Bogotján Róbert: *A zsűfolság csökkentésének útjai a börtönépítésen túl*, Börtönügyi Szemle 2015/1. 35. o.

⁵ Kerecsi Klára: *Az alternatív szankciók helye és szerepe a büntetőjogi szankciórendszerben*, Kriminológiai Tanulmányok 39, Budapest, 2002, 117. o.

⁶ Bogotján Róbert: *A zsűfolság csökkentésének útjai a börtönépítésen túl*, Börtönügyi Szemle 2015/1. 35. o.

ményben a büntetés-végrehajtás céljának elérését tartja szem előtt.⁷

Schmehl János pedig azt emeli ki, hogy a társadalmi visszailleszkedés itt lépcsőzetesen valósul meg, a teljes szabadságelvonás és a felelős, önálló életvezetés közé belép egy, az állami szervek által felügyelt életszakasz. Ebben az időszakban az elítélt biztosíthatja önálló megélhetését, munkát kereshet és vállalhat, újraalakíthatja, illetve erősítheti családi, társadalmi kapcsolatait. Tevékenységét elektronikus távfelügyeleti eszközökkel követik nyomon.⁸

A házi őrizet vonatkozásában az 1999. évi CX. törvény úgy rendelkezett, hogy „a házi őrizet elrendelése esetén a bíróság által kijelölt lakást és az ahhoz tartozó bekerített helyet a terhelt csak a bíróság határozatában meghatározott célból, különösen a mindennapi élet szokásos szükségleteinek biztosítása vagy gyógykezelés céljából, az ott írt időben és távolságra (úti célra) hagyhatja el”⁹, mely lakás kijelölésekor a terhelt életvitelszerű tartózkodását veszik alapul¹⁰.

A korábbi szabályozás értelmében a terhelt hozzájárulására is szükség volt az elektronikus nyomkövető alkalmazásához, a jelenlegi szabályozás alapján azonban erre már nincs szükség az 1998. évi Büntetőeljárásról szóló törvény 138. § (4) bekezdése alapján.¹¹

A 6/2003. (IV. 4.) IM-BM együttes rendelet a házi őrizet végrehajtásáról rendelkezett. Ezen rendelet 1. § (3) bekezdésében foglaltak szerint: „Ha a bíróság úgy rendelkezik, hogy a rendőrség a házi őrizet előírásainak megtartását a terhelt mozgását nyomon követő technikai eszközzel is ellenőrizze, ezt a terhelttel a házi őrizet elrendelő határozatban közli.”

A 6/2008. (OT 5.) ORFK utasítás 3. bekezdésének a) pontja a házi őrizettel kapcsolatban a rendőrségre háruló feladatok végrehajtása kapcsán pedig rögzíti, hogy a házi őrizet végrehajtó szerve az a rendőrkapitányság, amelynek az illetékességi területén a terhelt házi őrizet céljára kijelölt lakása található.

Itt tartom fontosnak hangsúlyozni Mohácsi Barbara szavait, mely szerint, a személyes szabadsághoz való jog szoros összefüggésben áll az ultima ratio elvvel, mely érvényesülésének legfontosabb garanciális szabálya a bíróságok arra irányuló kötelezettsége, miszerint a letartóztatás feltételeinek fenntartása esetén kötelesek megvizsgálni, hogy adott esetben alkalmaz-

ható-e valamelyik helyettesítő intézmény a szabadságelvonás helyett.¹²

Mindezek történeti előzmények fényében tekintsük az EM jelenlegi hatályos szabályozását a reintegrációs őrizet vonatkozásában.

A reintegrációs őrizet hatályos szabályozása

Az elektronikus távfelügyeleti eszköz fogalmát a Bv. Kódex az alábbiak szerint határozza meg: „az elítélt vagy az egyéb jogcímen fogva tartott mozgását nyomon követő technikai eszköz.”¹³

A reintegrációs őrizet kapcsán kiemelt büntetőpolitikai cél volt, hogy olyan módon csökkenjen a szükségtelen szabadságelvonások száma, hogy eközben ne romoljon az állampolgárok igazságszolgáltatásba vetett bizalma, általános biztonságérzete, illetve lehetőség szerint eredményesen szolgálja a bűnelkövetők sikeres társadalmi visszailleszkedését.¹⁴

A reintegrációs őrizet tehát az elektronikus távfelügyeleti eszközön keresztül valósul meg, amely folyamatosan biztosítja, hogy amennyiben a kijelölt tartózkodási helyet és mozgási területet az elítélt elhagyja, akkor riasztás formájában azonnal a hatóságok tudomására jusson.

A Bv. Kódex 187/A. § (3) bekezdése szerint: „A reintegrációs őrizet az elítélt szabadságának teljes elvonását megszünteti, de mozgási szabadságát és a tartózkodási helye szabad megválasztásának jogát korlátozza.”

Korábbi szabadulásra a reintegrációs őrizet mellett a feltételes szabadon bocsátás is lehetősége. Kérdésként vetődhet fel akkor, hogy a kettő jogintézmény között mégis mi a lényeges különbség, illetőleg van-e kapcsolat közöttük?

A kérdés egyik felére a válasz az, hogy a reintegrációs őrizetet a feltételes szabadságtól az különbözteti meg, hogy míg a feltételes szabadságra bocsátás egy büntető anyagi jogi intézmény, amelynél a szabadságvesztés végrehajtása során tanúsított magatartás alapján a bíróság eltekint a büntetés meghatározott részének végrehajtásától, addig a reintegrációs őrizet egy hatékony átmeneti eszköz, ahol az elítélt valójában a szabadságvesztését tölti, csak a letöltés formája nem a büntetés-végrehajtási intézet keretei között történik.

A kérdés másik felére a választ a Bv. kódexet módo-

⁷ Bogotján Róbert: *A zsűfolság csökkentésének útjai a büntetőpítésen túl*, Büntetőügyi Szemle 2015/1. 36. o.

⁸ Schmehl János: *Az új szabályozás főbb szakmai elemei és üzenetei*, Büntetőügyi Szemle 2013. 4. szám, 21. o.

⁹ 1998. évi XIX. törvény 138. § (1) bek.

¹⁰ 6/2003. (IV. 4.) IM-BM együttes rendelet a házi őrizet végrehajtásáról, 1. § (1) bek.

¹¹ „A bíróság rendelkezhet úgy, hogy a házi őrizet előírásainak megtartását a rendőrség a terhelt mozgását nyomon követő technikai eszközzel is ellenőrizze. Ha a házi őrizet elrendelésére a terhelttel szemben személy elleni erőszakos bűncselekmény [Btk. 459. § 26. pont] elkövetése miatt folyamatban lévő eljárásban kerül sor, továbbá, ha a házi őrizetet a bíróság a terhelt előzetes letartóztatásának a 132. § (3) bekezdése szerinti megszűnését követően rendelte el, a bíróság a terhelt mozgását nyomon követő technikai eszközzel történő ellenőrzését elrendeli, kivéve ha ezen eszköz alkalmazásának technikai feltételei nem biztosíthatók. [Be. 138. § (4) bekezdés]

¹² Mohácsi Barbara: *A szabadságelvonás határai, Helyettesítő intézmények és alternatív szankciók a magyar és a német jog összehasonlításának tükrében* 2011, Budapest (7. o.) Elérhető az interneten: www.ajk.elte.hu/file/DI_Tezisek_Mohacsi_Barbara.pdf (m. i.: 2013. X. 10.)

¹³ Bv. Kódex 3. § 5. pont

A reintegrációs őrizet az ún. elektronikus távfelügyeleti eszköz alkalmazása mellett biztosítható, amelynek részletes szabályát a 10/2015. (III. 30.) BM rendelet tartalmazza, mely szerint: „elektronikus távfelügyeleti eszköz működését biztosító rendszer létesítésének és üzemeltetésének, az elektronikus távfelügyeleti eszköz alkalmazásának, továbbá a büntetés-végrehajtási szervezet, valamint a rendőri szerv ezzel kapcsolatos feladatainak részletes szabályairól”.

¹⁴ Bogotján Róbert: *A zsűfolság csökkentésének útjai a büntetőpítésen túl*, Büntetőügyi Szemle 2015/1. 36. o.

sító 2014. évi LXXII. törvény 113. §-a (2014. április 1. napjától lépett hatályba) adja meg a reintegrációs őrizetben lévő elítéltek feltételes szabadságra bocsátásának szabályozásánál.

Eszerint: „Ha a reintegrációs őrizet alatt az elítélt feltételes szabadságra bocsátásáról kell döntenet, és a bv. intézet az előterjesztésben a feltételes szabadságra bocsátás engedélyezésére tesz javaslatot, a büntetés-végrehajtási bíróság az elítélt meghallgatását mellőzheti.

Ha a büntetés-végrehajtási bíróság az elítélt feltételes szabadságra bocsátását rendelte el, de a bv. intézet a feltételes szabadságra bocsátás esedékességének napjáig arról értesíti, hogy az elítélt a reintegrációs őrizet magatartási, illetve az elektronikus távfelügyeleti eszközök alkalmazási szabályait megszegte, az elektronikus távfelügyeleti eszközt megrongálta vagy használhatatlanná tette, a büntetés-végrehajtási bíróság a feltételes szabadságra bocsátást újból megvizsgálja, és ennek alapján a végzését hatályon kívül helyezheti.”

A reintegrációs őrizet eljárási szabályait a Bv. Kódex 61/A. §-a szabályozza, mely alapján:

„A reintegrációs őrizet elrendelésére a bv. intézet tesz előterjesztést a büntetés-végrehajtási bírónak.” Tehát alapelv, hogy a reintegrációs őrizetet nem a bv. szervezet engedélyezi, hanem a törvényszéken működő büntetés-végrehajtási csoport bírója. Ilyenkor a büntetés-végrehajtási bíróság az iratok alapján hozza meg a döntést, de az elítélt vagy a védő által benyújtott kérelem tárgyában meghallgatást is tarthat.¹⁵

A bv. bíróság személye egyben a legfőbb garanciális eleme az intézménynek, amin keresztül biztosított, hogy – a büntetőeljárásban kiszabott büntetés végrehajtása során tanúsított magatartást is figyelembe véve – a személyi szabadság részbeni visszaállításáról csak bíróság dönthet.

„A reintegrációs őrizet elrendelését a szabadságvesztés végrehajtása alatt *egy alkalommal* az elítélt vagy védője is kezdeményezheti. A kérelmet a bv. intézet – értékelő véleményével és javaslatával – tizenöt napon belül továbbítja a büntetés-végrehajtási bírósághoz.”

Az „egy alkalomnak” azért van jelentősége, mivel a reintegrációs őrizettel az elítélt a bv. intézet részleteiben meghatározott életrendjéhez képest jelentős kedvezményt kap, ezért csak azon elítéltek számára elérhető, akik a társadalomra kevésbé veszélyesek, és sokkal feltételezhető, hogy sikeresen tudnak visszailleszkedni a civil társadalomba.

A reintegrációs őrizetbe kerülők távozhatnak ugyan a büntetés-végrehajtási intézetből már a büntetés tényleges kitöltése előtt, de csak a büntetés-végrehajtási bíróság által kijelölt házba, lakásba, amelyet szigorúan meghatározott esetekben hagyhatnak csak el. Ilyennek minősíti a törvény a mindennapi élet szokásos szükségleteinek biztosítását, a munkavégzést, az oktatást, a képzést és a gyógykezelést.¹⁶

Azt, hogy mikor van helye reintegrációs őrizetnek a Bv. Kódex 187/A. § (1) bekezdése tartalmazza:

Ezek alapján reintegrációs őrizet akkor biztosítható:

1. Ha a szabadságvesztés céljának megvalósulása ilyen módon is biztosítható,

2. A feltételes szabadságra bocsátás esedékessége, illetve ennek kizárása vagy kizártsága esetén a szabaddulás várható időpontja előtt legfeljebb **hat hónap**¹⁷

a) akit első alkalommal ítélték végrehajtandó szabadságvesztésre,

b) akit nem a Btk. 459. § (1) bekezdés 26. pontjában meghatározott személy elleni erőszakos bűncselekmény miatt ítélték el,

c) aki öt évet meg nem haladó tartamú szabadságvesztését fogház- vagy börtönfokozatban tölti, és

d) aki a reintegrációs őrizetbe helyezést vállalja.”

Az első és utolsó feltételt emelném ki különösen. Az első feltétel alapján a hazai büntetőpolitika a bűnözői életmódra reagál, amikor csak az első alkalommal elkövetett bűnöző esetén van lehetőség a reintegrációs őrizetre, míg az utolsó feltétel teljes mértékben a fogvatartotton múlik, mivel a reintegrációs őrizetbe helyezés csak akkor lehetséges, ha az elítélt azt vállalja. Nyilvánvaló, hogy a távfelügyeleti eszközök rendeltetésszerű működésével költségek is felmerülnek, amelyet a tartózkodásra kijelölt tulajdonosnak kell megfizetni.

A „vállalja” feltétel része a megjelölt lakóingatlan tulajdonosának fogadó nyilatkozata, amelyek beszerzése az elítélt felelőssége és feladata.

A 30/2015. (IV. 17.) OP szakutasítása a **büntetés-végrehajtási szervezet elektronikus távfelügyeleti rendszer működtetésével kapcsolatos feladatok végrehajtásáról kifejti II/10 alatt, hogy a reintegrációs őrizet elrendelése esetén, ha a büntetés-végrehajtási bíróság által kijelölt ingatlan nem a fogvatartott bv. intézet székhelye szerinti megye területén található, a fogvatartottat a tervezett szabadon bocsátást megelőzően legalább három munkanappal, a fogvatartottak rendszeres heti körszállításával végleg át kell szállítani a kijelölt ingatlan helye szerint illetékes megyei (fővárosi) bv. intézetbe.**

A jogalkotó a reintegrációs őrizet lehetőségét tehát nem minden bűncselekmény elkövetőjének kívánja biztosítani, csupán a társadalomra kevésbé veszélyes, nem életvitelszerű bűnelkövetők számára.

Törvény alapján kizárt az alkalmazása a személy elleni erőszakos bűncselekmény elkövetőknél, mivel a

esetén a büntetés-végrehajtási bíróság által kijelölt lakást és az ahhoz tartozó bekerített helyet az elítélt csak az elrendelő határozatában meghatározott célból, különösen

a) a mindennapi élet szokásos szükségleteinek biztosítása,

b) munkavégzés,

c) oktatásban, képzésben való részvétel vagy

d) gyógykezelés céljából,

az ott meghatározott időben és az úti cél meghatározása mellett hagyhatja el.

A reintegrációs őrizet az elektronikus távfelügyeleti eszközök alkalmazása mellett biztosítható.”

¹⁷ Megjegyzendő azonban, hogy ez a tartam generális maximum, ami azt jelenti, hogy a reintegrációs őrizet hat hónapnál kevesebb ideig is tarthat.

¹⁵ Bv. Kódex 61/A. § (4) bekezdés

¹⁶ Bv. Kódex 187/A. § (4), (5) bekezdés: „Reintegrációs őrizet elrendelése

jogalkotói logika szerint az ilyen súlyos bűncselekményeket elkövetőket nem indokolt ebben a kedvezményben részesíteni. Esetükben, akárcsak az öt évnél hosszabb tartamú szabadságelvonások során a büntetés-végrehajtás intézeti körülményei között készítik fel az elítéltet a szabadulás utáni társadalmi beilleszkedésre.¹⁸

Reintegrációs őrizet kizárt vagy megszüntetésre kerül

A reintegrációs őrizet alkalmazása során három nagy csoportba sorolhatjuk azokat az eseteket, amikor elvileg a reintegrációs őrizet nem alkalmazható.

1. Az elítélt nem helyezhető reintegrációs őrizetbe.
2. A reintegrációs őrizet megszüntetésére kerül sor.
3. Objektív körülmény, azaz a lakóingatlan alkalmatlan a reintegrációs őrizet végrehajtására.

Nézzük meg ezeket az eseteket egyesével:

1. Az elítélt nem helyezhető reintegrációs őrizetbe

A Bv. Kódex 187/C. § a szabályozza azt az esetkört, amikor az elítélt nem helyezhető reintegrációs őrizetbe, így akkor ha

- a) az elítélttel szemben további szabadságvesztést kell végrehajtani,
- b) az elítélttel szemben folyamatban lévő büntetőügyben elrendelt előzetes letartóztatását a szabadságvesztés végrehajtásának idejére megszakították,
- c) a fogvatartása során engedélyezett reintegrációs őrizetet az elítéltnak felróható okból megszüntették,
- d) az egy évet meg nem haladó tartamú szabadságvesztésből legalább három, egy évet meghaladó tartamú szabadságvesztésből legalább hat hónapot nem töltött le,
- e) a megjelölt lakás az elektronikus távfelügyeleti eszköz elhelyezésére alkalmatlan.¹⁹

2. A reintegrációs őrizet megszüntetésére kerül sor

A Bv. Kódex 187/E. § (1) bekezdése alapján a bv. szerv vezetője a reintegrációs őrizet megszüntetéséről haladéktalanul előterjesztést tesz a büntetés-végrehajtási bírónál, ha annak tartama alatt

- a) végrehajtandó szabadságvesztésről, új büntetőügyről érkezik értesítés,
- b) az elítélt a magatartási, illetve az elektronikus távfelügyeleti eszköz vállalt alkalmazási szabályait megszegi, az elektronikus távfelügyeleti eszközt megrongálja vagy használhatatlanná teszi,
- c) a kijelölt lakás az elektronikus távfelügyeleti eszköz elhelyezésére alkalmatlanná vált, vagy a befogadó nyilatkozatot tevő a nyilatkozatát visszavonta, és az

elítélt nem tud megjelölni másik olyan lakást, amely a reintegrációs őrizet végrehajtási helyeként kijelölhető lenne.²⁰

3. Objektív körülmény miatt nem kerül sor a reintegrációs őrizetre

Az ingatlan, vagy a távfelügyeleti eszköz alkalmazhatósága kizárt,²¹ ha:

- a) az ingatlanban nem áll rendelkezésre elektromos hálózat és emiatt a távfelügyeleti eszköz feltétele nem biztosítható;
- b) nem áll rendelkezésre a távfelügyeleti eszköz adatforgalmazásához szükséges hálózati lefedettség és jelerősség az ingatlan valamennyi helyiségében;
- c) az ingatlan lakhatásra bármely ok miatt alkalmatlan;
- d) a reintegrációs őrizetbe helyezendő fogvatartott létfenntartását a közüzemek hiánya (ivóvízellátás vagy fűtés) veszélyezteti;
- e) a fogvatartott által megjelölt kontakt személy vagy az ingatlanban életvitelszerűen tartózkodók bármelyike kriminológiai szempontból veszélyeztetik a reintegrációs őrizetbe helyezendő fogvatartott eredményes reintegrációját.

A reintegráció szerepe a reintegrációs őrizet ideje alatt

A reintegrációs őrizet intézménye nagymértékben szolgálja a reszocializációt azáltal, hogy ebben az időszakban az elítélt biztosíthatja önálló megélhetését, munkát kereshet és vállalhat, tanulmányokat folytathat, újraalkothatja és erősítheti családi, társadalmi kapcsolatait, így nagyban csökken annak a veszélye, hogy az elítélt visszaessen. Emellett vitathatatlan előnye a reintegrációs őrizetnek, hogy a büntetés-végrehajtási intézmények leterheltségét is csökkenti, anélkül azonban, hogy az elítélt elkerülné méltó büntetését.

Kijelenthetjük, hogy a reintegrációs őrizet jogszabályi feltételeknek megfelelő fogvatartotti populációjának zömét a 30–50 év közötti férfi fogvatartottak alkotják így okkal feltételezhető, hogy többségük családfenntartói szerepből került a bv. intézetbe. A jogintézmény mindenképpen pozitív hatással van a (női) házastársakra, élettársakra, gyermekekre, mint szentív társadalmi csoportra, tekintettel arra, hogy az elítélt a kiszabott ítélethez viszonyítva akár hat hónappal korábban is vissza tud térni a saját otthonába. Fontos kiemelni, hogy a reintegrációs őrizet a hatóságok részéről nem jelent durva jelenlétet a magán- és családi szférában, és kizárólag az elítélt szabálykövető magatartásának figyelemmel kísérésére szolgál. Ilyen módon az adott megkötésekkel teljesen normális csa-

¹⁸ <http://www.arsboni.hu/reintegracios-orizet-uj-lehetosegek-a-buntetes-vegrehajtasban.html>

¹⁹ Az elektronikus távfelügyeleti eszköz alkalmazhatóságának feltétele, hogy a reintegrációs őrizet végrehajtására kijelölt ingatlan rendelkezzen: a) elektromos hálózattal és folyamatos tápellátással, b) az elektronikus távfelügyeleti eszközök adatforgalmazásához szükséges hálózati lefedettséggel és jelerősséggel. 10/2015. (III. 30.) BM rendelet 4. §.

²⁰ Bv. Kódex 187/E. § (1) bek.

²¹ 30/2015. (IV. 17.) ÖP szakutasítása III/15.

ládi életvitelt lehet folytatni, amely hatékonyan csökkentheti az elítélt gyermekei által elszenvedett, áttételes börtönártalmakat.²²

Szakemberek rámutatnak arra is, hogy a szabadulás utáni első 6 hónap a legkritikusabb az elítéltek vonatkozásában, mivel legtöbbször ekkor dől el, hogy az illetőnek sikerül-e új életet kezdenie vagy bűnismétlő lesz. Hosszabb tartamú büntetés után szabadulva a „kinti világ” általában még idegen nekik, idő kell az átálláshoz. Kint sokkal inkább magukra vannak utalva, elveszve érezhetik magukat, és ugyanolyan tanácstalan helyzetbe kerülhetnek, mint mielőtt bekerültek volna a börtönbe. Ezért szükséges egy akadálymentes átmenetet biztosítani a fogságból a szabadságba.²³

Az elektronikus távfelügyeleti eszköz alkalmazhatóságának feltétele, hogy a reintegrációs őrizet végrehajtására kijelölt ingatlan rendelkezzen:

1. elektromos hálózattal és folyamatos tápellátással,
2. valamint az elektronikus távfelügyeleti eszközök adatforgalmazásához szükséges hálózati lefedettségel és
3. jelerősséggel.²⁴

A reintegrációs őrizet végrehajtása során meghatározott feladatokhoz kapcsolódó elektronikus távfelügyeleti eszközöket és távfelügyeleti infrastruktúrát (a továbbiakban: elektronikus távfelügyeleti rendszer) a rendőrség biztosítja, de az elektronikus távfelügyeleti eszközt az elítéltre a bv. intézet személyi állományi tagja helyezi fel.

A büntetés-végrehajtás országos parancsnokának 30/2015. (IV. 17.) OP szakutasítása a **büntetés-végrehajtási szervezet elektronikus távfelügyeleti rendszer működtetésével kapcsolatos feladatainak végrehajtásáról** szabályozta a bűnügyi nyilvántartó csoportok feladatait, a bv. pártfogó felügyelő feladatait, az informatikai terület szakfeladatait és a biztonsági szakterület feladatait.

A szakutasításra²⁵ azért is volt szükség, mert a bv. bírói döntés és a bv. intézet tényleges elhagyása időben elválik egymástól, s ez idő alatt nemcsak az eszköz telepítését, beállítását kell megoldani, hanem a távfelügyeleti rendszert programozni is kell.

Az elektronikus távfelügyeleti eszköz megrongálása, eltávolítása

Az elektronikus távfelügyeleti eszközök nem rendeltetésszerű működésére, és a meghatározott magatartási szabályok megszegésére vonatkozó jelzéseket az intézeti ügyelet és a távfelügyeleti központ értékeli.

Ha az értékelés alapján vélelmezhető, hogy az elítélt az elektronikus távfelügyeleti eszközt abból a célból távolította el, rongálta meg, semmisítette meg vagy tette használhatatlanná, hogy a biztonsági intézkedés, vagy a reintegrációs őrizet hatálya alól kivonja magát, az intézeti ügyelet erről – az elítélt megtalálásához szükséges információk egyidejű átadásával rendőri intézkedést kérve – haladéktalanul értesíti az ingatlan területi elhelyezkedése szerint illetékes megyei (fővárosi) rendőr-főkapitányság tevékenység-irányítási központját.

Amennyiben a rendőri intézkedés során megerősítést nyer ezen cselekmény, akkor a szabadon bocsátó bv. intézetet értesíteni kell, hogy a szerv vezetője a reintegrációs őrizet megszüntetése érdekében előterjesztést tegyen a büntetés-végrehajtási bírónál.²⁶

A távfelügyeleti eszközök megrongálása történhet hanyag kezeléssel, károkozási szándékkal vagy akár ismeretlen helyre történő távozás szándékával. Az eszköz használhatatlanná tétele a rendeltetésszerű működés – akár erőszakos beavatkozás nélküli – lehetlenné tételét jelenti. Ez történhet például műholdas adatkapcsolat szabotálásával vagy a távfelügyeleti eszköz áramellátásának szándékos megszüntetésével. Közös kritérium, hogy a cselekmény célzatos és tudatos legyen.²⁷

Összegezve az eddig elmondottakat, látjuk, hogy a reintegrációs őrizet egy „többszereplős” eljárás ahol nemcsak a büntetés-végrehajtási bírónak, hanem a védőnek, a pártfogó felügyeletnek és a bv. intézetnek is komoly szerepe van. Azt, hogy konkrétan kinek mi a feladata az eljárásban tekintsük át egy *táblázat*²⁸ segítségével (lásd következő oldal).

²² Bogotyán Róbert: *A zsűfolság csökkentésének útjai a börtönépítésen túl*, Börtönügyi Szemle 2015/1. 38. oldal

²³ Pálvolgyi Ákos: *A társadalom részvételének szükségessége a büntetés-végrehajtásban*, <http://ujbtk.hu/palvolgyi-akos-a-tarsadalom-reszvetelenek-szuksegessége-a-buntetes-vegrehajtasban-reszocializacio-reintegracio> (Letöltés: 2015. szeptember 22.)

²⁴ 10/2015. (III. 30.) BM rendelet, 4. §

²⁵ A szakutasítás jogszabályi alapjai: 2013. (IX. 13.) BVOP utasítás 7. pontja, büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény, valamint a szabadságvesztés, az elzárás, az előzetes letartóztatás és a rendbíróság helyébe lépő elzárás végrehajtásának részletes szabályairól szóló 16/2014. (XII. 19.) IM rendelet, illetve az elektronikus távfelügyeleti eszköz működését biztosító rendszer létesítésének és üzemeltetésének, az elektronikus távfelügyeleti eszköz alkalmazásának, továbbá a büntetés-végrehajtási szervezet, valamint a rendőri szerv ezzel kapcsolatos feladatának részletes szabályairól szóló 10/2015. (III. 30.) BM rendelet

²⁶ 10/2015. (III. 30.) BM rendelet 6. §

²⁷ Bogotyán Róbert: *A zsűfolság csökkentésének útjai a börtönépítésen túl*, Börtönügyi Szemle 2015/1 40. oldal

²⁸ Készítette: Nagy Anita egyetemi docens Miskolci Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar, Bűnügyi Tudományok Intézete

Elítélt vagy védője ²⁹	Büntetés végrehajtási pártfogó felügyelő ³⁰	A bv. intézet	Bv. bíró
<p>előterjesztést tehet a végrehajtás alatt egy alkalommal a bv. intézetten keresztül</p> <p><i>Határidő:</i></p> <p>a kérelmet a bv. intézet tizenöt napon belül továbbítja a bv. bíróhoz</p>	<p>környezetanalízist³¹ készít, melynek keretében a büntetés-végrehajtási pártfogó felügyelő méri fel a lakás³² alkalmasságát.³³</p> <p><i>Határidő:</i></p> <p>környezetanalízist a büntetés-végrehajtási pártfogó felügyelő a megkeresés megérkezésétől számított harminc napon belül készíti el és küldi meg a megkereső bv. intézetnek.</p> <p><i>Ellenőrző tevékenysége:</i></p> <p>elektronikus távfelügyeleti eszköz alkalmazási szabályainak a betartását, valamint a társadalmi reintegrációs folyamat előrehaladását a reintegrációs őrizet végrehajtására kijelölt lakás elhelyezkedése szerint illetékes büntetés-végrehajtási pártfogó felügyelő ellenőrzi.</p>	<p>a büntetés-végrehajtási pártfogó felügyelőn keresztül környezetanalízist készít</p> <p>+</p> <p>a bv. intézet előterjesztést tesz³⁴ a fogvatartás helye szerinti bv. csoportnál, ha a feltételek fennállnak a büntetés-végrehajtási bírónak</p> <p>+</p> <p>A reintegrációs őrizet elrendeléséről szóló büntetés-végrehajtási bírói határozatot megküldi a határozatban megjelölt ingatlan területi elhelyezkedése szerint illetékes rendőri szervnek.</p> <p>+</p> <p>Az elektronikus távfelügyeleti eszközöket a szabadon bocsátó bv. intézetben a parancsnok által kijelölt, erre kiképzett személy helyezi fel. Az elítéltet az elektronikus távfelügyeleti eszközök sikeres aktiválása után lehet szabadon bocsátani.</p>	<p>A döntést meghozza az iratok alapján, illetve ha az elítélt vagy védője kezdeményezte az eljárást, akkor <i>meghallgatás</i> alapján</p> <p>+</p> <p>kijelöli a reintegrációs őrizet végrehajtására szolgáló <i>lakást</i>, ha az megfelel a technikai, jogi feltételeknek (az áramellátás biztosított, van hálózati GPS lefedettség, a tulajdonos-befogadó nyilatkozata rendelkezésre áll stb.)</p> <p>+</p> <p>meghatározza, hogy az elítélt milyen célból és milyen időtartamban <i>hagyhatja el a kijelölt lakást</i> és a hozzá tartozó bekerített helyet (hasonlóan a házi őrizet-hez³⁵)</p> <p>+</p> <p>megjelöli a reintegrációs őrizet <i>lejártának napját</i></p> <p>±</p> <p><i>elfogatóparancsot</i> bocsát ki, ha a reintegrációs őrizet szabályait az elítélt megszegi és ismeretlen helyre távozik</p> <p><i>Határidő:</i></p> <p>a kérelemről öt napon belül, sürgős szükség esetén soron kívül – iratok alapján – határoz.</p>

²⁹ A reintegrációs őrizetre vonatkozó kérelem előterjesztésére csak írásban kerülhet sor. Amennyiben a fogvatartott nem tud írni, úgy kérelmét két tanú jelenlétében, jegyzőkönyvben kell rögzíteni. A védő által előterjesztett kérelem ügyintézése csak akkor kezdhető meg, ha azzal a fogvatartott írásos nyilatkozata alapján egyetért. 30/2015. (IV. 17.) OP szakutasítása II/4. pont.

³⁰ A környezetanalízist az elítélt által megjelölt lakás vagy egyéb ingatlan székhelye szerint illetékes bv. pártfogó felügyelő készíti el.

³¹ A környezetanalízisben nem elsősorban az elítélt személyiségére, mint inkább a reintegrációs őrizet életviszonyaira fókuszál, amely információk a bv. bíró megalapozott döntéséhez szintén szükségesek.

³² 30/2015. (IV. 17.) OP szakutasítása III/15: Az ingatlan alkalmasságára és a távfelügyeleti eszköz alkalmazhatóságára irányuló felmérés foganatosítása érdekében, a bv. pártfogó felügyelő a Pártfogó Felügyelői Szolgálat tevékenységéről szóló 8/2013. (VI. 29.) KIM rendelet (a továbbiakban: Pfr.) 62/C. § (2) bekezdésben meghatározott személlyel (a továbbiakban: kontakt személy) köteles felvenni a kapcsolatot. Amennyiben az előzetesen egyeztetett időpontban a kontakt személy nem jelenik meg, azonban utólag távollétét igazolja, a bv. pártfogó felügyelő újabb időpontot köteles megjelölni a felmérés végrehajtása céljából. Ha az ingatlan megtekintése és a felmérés elvégzése a kontakt személy távolléte miatt ismételt akadályba ütközik, a bv. pártfogó felügyelő a továbbiakban a vizsgálatot nem köteles lefolytatni.

³³ A Bv.tv. 187/B. § (1) bekezdése alapján a bv. intézet az előterjesztés vagy a kérelem véleményezésének megalapozása érdekében megkeresi a reintegrációs őrizet végrehajtására az elítélt által megjelölt lakás elhelyezkedése szerint illetékes büntetés-végrehajtási pártfogó felügyelőt az elektronikus távfelügyeleti eszközök a lakásban való alkalmazhatóságának a felmérése, és annak alkalmazhatósága esetén környezetanalízis elkészítése céljából.

(2) Az elektronikus távfelügyeleti eszköz alkalmazhatóságát a büntetés-végrehajtási pártfogó felügyelő a megkeresés megérkezésétől számított nyolc napon belül felméri.

³⁴ A bv. intézet előterjesztése a bv. ügyek általános rendje szerint épül fel, azaz kiter főképp az elítélt személyiségére, szemléletére, jutalmazási és fegyelmi helyzetére, a végrehajtás során tanúsított magatartására, a bünyügyi nyilvántartás alapadataira, s tartalmazza a vezető javaslatát.

³⁵ A reintegrációs őrizet elrendelése esetén a büntetés-végrehajtási bíró jelöli ki az elítélt tartózkodási helyéül szolgáló lakást. A végzésben meghatározza, hogy a kijelölt lakás és a hozzá tartozó bekerített hely milyen – Elsősorban a mindennapi élet szokásos szükségleteinek biztosítását szolgáló, munkavégzési vagy gyógykezelési – célból és milyen időtartamban hagyható el. Bv. tv. 61/A. § (3) bek.

Electronic Monitoring (EM) Európában

Nemzetközi történeti fejlődését a házi őrizet elektronikus ellenőrzésének gondolata már az 1960-as években felmerült az Amerikai Egyesült Államokban, mely eredményeként 1988-ban 33 szövetségi államban létezett a jogilag szabályozott elektronikus házi őrizet program.³⁶

*Gilles Deleuze*³⁷ 1990-ben kifejtette, hogy az addigi társadalmat az ellenőrzés társadalma váltja fel, valamint a börtönrendszerek azzal kísérleteznek, hogy olyan alternatív büntetőformákat találjanak ki az elektronikus gallér bevezetésével, amellyel a nap meghatározott óráiban házhoz kötik az elítéltet.

Az elektronikus nyomkövető rendszer az 1960-as évek közepén *Robert Schwitzgebel*, a Harvard Egyetem pszichológusának ötletéből született, aki úgy érezte, hogy megoldása humánus és költséghatékony alternatívája lehet a bebörtönzés intézményének.

A „Dr. Schwitzgebel Machine” – ahogy nevezték az eszközt – 1969-ben került szabadalmi oltalom alá, de tényleges gyakorlati alkalmazása az 1980-as évek elején vette kezdetét az Amerikai Egyesült Államokban.

A rendszer működése azon az elven alapult, hogy azok a bűnelkövetők, akik bizonyos feltételeknek megfeleltek, és vállalták, hogy a nap 24 órájában hajlandók egy rájuk rögzített jeladó eszközt, peracet (elterjedt angol neveken: „tag”, „bracelet”, „wristlet”, „anklet”) magukon viselni, büntetésüket otthon tölthették. Emellett ahhoz is hozzá kellett járulniuk, hogy lakásukban – az első időkben vezetékös telefonvonalat használó, valamint a helyi energiaellátásra kapcsolt – jeladóeszköz (angol nevén „HMD” – *Home Monitoring Device*) kerüljön telepítésre. Nyilván a mostani eszközök technikai fejlettségét érintően jelentős változások mentek keresztül, amelyről majd szó lesz a későbbiekben.

Az EM térhódítására jellemző Európában, hogy számos ország beillesztette a büntetőjogi szankciórendszerébe. Így Anglia/Wales³⁸ majd Svédország³⁹ és Hollandia⁴⁰ voltak az első olyan országok, ahol az EM nemcsak mint büntetés jelent meg, hanem mint early release, azaz a börtönből való szabadulás egyik fajtája lett. Portugália, Franciaország, Belgium, Olaszország majd Skócia követte a sort 2000⁴¹ körül, míg Svájc az új büntetőjogi kódexével 2007-ben, Dánia 2005-ben.⁴²

³⁶ Herke Csongor: *Gondolatok a házi őrizet magyarországi bevezetése előtt*. Magyar Jog, 1998/8., 470. o.

³⁷ Gilles Deleuze (1925–1995.) francia filozófus, esztéta, filmteoretikus.

³⁸ Mortimer, E., May, Ch.: *Electronic monitoring in practice: the second year of the trials of curfew orders*. London: Home Office 1997.

³⁹ Bishop, N.: *Le controle intensif par surveillance électronique: un substitut suédois à l'emprisonnement*. Bulletin d'information pénologique 19/20(1995), pp. 8–9.

⁴⁰ Ministry of Justice: *Electronic Monitoring*. The Hague 1996.

⁴¹ For a summary see Haferkamp, R.: *Elektronisch überwachter Hausarrest – Europa und die Schweiz*. Neue Kriminalpolitik 1999, pp. 4–6; Mayer, M., Haverkamp, R., Levy, R. (eds.): *Will Electronic Monitoring Have a Future in Europe?* Freiburg 2003

⁴² Hans-Joerg Albrecht: *Electronic Monitoring in Europe*, Summary and Assess-

Az alternatív szankciók közül a korábban már említett Európa Tanács Miniszteri Bizottságának a Rec (2000) 22. sz. Ajánlása deklarálta először, hogy a büntetés-végrehajtási szakban lehetséges megoldás lehet a szabadságvesztés büntetés felváltása a mozgásszabadság electronic monitoring korlátozásával.

Az elektromos felügyelet esetében olyan szabadságkorlátozásról van szó, amikor az elítéltet úgy helyezik elektromosan felügyelt kontroll alá, hogy a lakóhelyiségét csak meghatározott időszakonként hagyhatja el. A technológiai fejlődés folytán ma már lehetőség van arra, hogy az egyén jelenlétét műholdas nyomkövető segítségével pontosan meg tudják határozni.⁴³

Az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának Rec (2014) 4. számú Ajánlása az Electronic Monitoringról

Az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának Rec (2014) 4. számú Ajánlása részletesen rögzíti az electronic monitoring célját⁴⁴, s annak érdekében, hogy támogassa ezen alternatív szankció szélesebb körű alkalmazását, illetve, hogy a tagállamok a szabadságvesztés büntetést mintegy ultima ratio jelleggel alkalmazzák, felsorolja az alkalmazási lehetőségét a büntetőeljárás és büntetés-végrehajtás során. Így:

- A büntetőeljárás tárgyalás előtti szakaszában;
- Börtönbüntetés felfüggesztésének vagy végrehajtásának feltételeként;
- A kiszabott büntetés vagy intézkedés végrehajtás felügyeletének önálló módjaként;
- Más próbaidős beavatkozásokkal együtt;
- Börtönben tartózkodó elítéltek szabadulását megelőzően;
- Feltételes szabadlábra helyezés keretében;
- Bizonyos típusú elkövetők börtönből történő kiengedését követő intenzív irányítása és felügyeleti intézkedéseként;
- A bűnelkövetők börtönbéli vagy nyitott börtönök határain belüli belső mozgás ellenőrzésére;
- Egyes gyanúsítottak vagy elkövetőkkel szemben konkrét bűncselekmények áldozatainak védelmére.

Az ajánlás kiemeli, hogy az elektronikus felügyelet technológiáját csak jól szabályozott és arányos módon lehet alkalmazni és ennek érdekében szabályozási korlátokat, illetve etikai és szakmai szabályokat szükséges megfogalmazni a részes tagállamok számára.⁴⁵ Az aján-

ment of Recent Developments in the Legal Framework and Implementation of Electronic Monitoring, <https://www.mpicc.de/files/pdf1/albrecht.pdf>

⁴³ Nagy Ferenc: *Magyar büntetőjog. Általános rész*, Második kiadás; HVG-ORAC Kiadó; Budapest, 2010. 371. o.

⁴⁴ Recommendation CM/Rec(2014)4 of the Committee of Ministers to member States on electronic monitoring II. Definitions „Electronic monitoring”

⁴⁵ A szabályozás korlátok közé szorítása annak érdekében elengedhetetlen, hogy a megfigyelés alatt álló személy, illetve harmadik személy magán- és családi életét érő lehetséges negatív hatásokat csökkentsék.

lás deklarálja az electronic monitoring fogalmát, miszerint: „Az »elektronikus felügyelet« egy olyan általános kifejezés, amely a büntetőeljárársban résztvevő személyek helyzetének, mozgásának és meghatározott magatartásának megfigyelésére utal. Az elektronikus megfigyelés jelenlegi formái rádióhullámú, biometrikus vagy műholdas nyomkövető technológián alapulnak. Ezek általában egy, a személyre felhelyezett eszközt jelentenek, melyet távolról felügyelnek.”

Az ajánlás előírja, hogy az elektronikus megfigyelés intézményét az államoknak jogszabályi szinten kell rögzíteni, amely meghatározza annak lehetőségét, típusait, időtartamát és végrehajtásának módjait.

Az elektronikus megfigyelés végrehajtásának, típusainak és módjainak mindenkor arányban kell állnia az elkövetett vagy megkísérelt bűncselekmény időtartamával és társadalomra veszélyességével, tekintetbe véve a gyanúsított vagy az elkövető egyéni körülményeit, valamint intézkedni kell a megfigyelés rendszeres felülvizsgálatáról.

EM kutatási projekt az EU tagállamok között: „The Use of Electronic Monitoring in EU Member States”⁴⁶ 2014–2016

Az EM-mal kapcsolatos új kezdeményezések a mai napig napirenden vannak, hiszen nagyon sok országban vagy még nem került bevezetésre, vagy tervezik bevezetését.

A legújabb kutatási projekt, amelynek neve: Creativity and Effectiveness in the Use of Electronic Monitoring as an Alternative to Imprisonment in EU Member States 2014–2016-ig szól.⁴⁷ 2014 májusában indult el, s 2016-ra várható a kutatás eredményeinek publikálása.

A kutatással kapcsolatosan először a téma egyik legjelentősebb képviselőjének, Professor Anthea Hucklesby⁴⁸ CEP konferencián⁴⁹ adott elő, akinek legfontosabb kutatási adatait ismertetném röviden.⁵⁰

Öt országban került összehasonlításra az EM, így: Angliában, Skóciában, Belgiumban, Hollandiában és Németországban az alábbi területeken: az EM alkalmazási területe, az EM hossza, megszüntetési feltételek.

Ezek alapján, – az EM alkalmazhatóságát tekintve –, az alábbi összesítő táblázatot ismertetném:

	Belgium	Anglia, Wales	Németország	Hollandia	Skócia
(pre -trial) tárgyalás előtti szakaszban	x	x		x	
a bíróság rendeli el eleve az EM-ot (court order)	x	x	x		x
végrehajtási szakaszban a szabadságvesztés alternatívája (execution alternativ to prison sentence)	x	x		x	
early release (korábban szabadlábra helyezés: pl. reintergrációs őrizet)	x	x	x	x	x
post release szabadlábra helyezést követően utánkövetésre használják		x	x	x	x
alcohol monitoring		x		x	

⁴⁶ The use of Electronic Monitoring in EU member states <http://emeu.leeds.ac.uk/>

⁴⁷ Ez a kutatási projektben az alábbi egyetemek kapcsolódtak be: Prof. Anthea Hucklesby (The University of Leeds), Prof. Gill McIvor (The University of Stirling), Prof. Kristel Beyens (Vrije Universiteit, Brussels), Prof. Frieder Dunkel (University of Greifswald) and Prof. Miranda Boone (Utrecht University).

⁴⁸ Center for Criminal Justice Studies, University of Leeds, UK

⁴⁹ CEP Conference on Electronic Monitoring in Europe, 11–13 December 2014, Frankfurt – Germany – CEP ösztöndíjjal vettem részt a konferencián.

⁵⁰ CEP Conference on Electronic Monitoring in Europe, 11–13 December 2014, Frankfurt – Germany – CEP ösztöndíjjal vettem részt a konferencián.

A fenti táblázatból azt a következtetést is levonhatjuk, hogy az EM valamennyi formáját nem minden ország alkalmazza egységesen, de van olyan EM alkalmazási terület, pl. az early release, amelyet mind az öt ország, **2015. április 1-jétől pedig már Magyarország is ismeri reintergrációs őrizet néven.**

A kutatás másik fontos vetülete az volt, hogy az érintett országokban milyen technológiát alkalmaznak és szükséges-e a pártfogó felügyelet.

Ezekre a kérdésekre az alábbi táblázatos összefoglalót adták:⁵¹

	Belgium ⁵²	Anglia, Wales	Németország	Hollandia	Skócia
Technológia	GPS/RF/VV	RF/GPC	RF/GPC	GPS/RF/SCRAM	RF
Pártfogó felügyelet	Abban az esetben kötelező, ha 3 év feletti börtönbüntetés miatt alkalmazták az EM-ot.	Abban az esetben, ha a bíróság ezt kifejezetten elrendelte.	Mindig kötelező.	Mindig kötelező, kivéve a házi őrizet alkalmazása esetén.	Meghatározott feltételek esetén.

Az EM sok lehetőséget hordoz magában, s itt nemcsak a most alkalmazott reintegrációs őrizet formájában történő alkalmazásra gondolok, – hanem mint azt az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának Rec (2014) 4. számú Ajánlása is kifejtette – nálunk is elképzelhetőnek tartom, hogy lehetőség lenne alkalmazásra például

mint szabadságvesztés büntetés felfüggesztésének feltételeként, más próbaidős beavatkozásokkal együtt; vagy éppen bizonyos típusú elkövetők börtönből történő kiengedését követő intenzív irányítása és felügyeleti intézkedéseként. ■

⁵¹ EM EU Presentation at the 9th CEP Conference on Electronic Monitoring in Europe, 11–13 December 2014, Frankfurt – Germany

⁵² Electronic monitoring was introduced nationwide in Belgium in 2000 and has expanded ever since, s itt is hasonlóan Dániához, az első feltétel az ottani social assistant általi lakás feltérképezése a tekintetben, hogy alkalmas-e az EM-ra bővebben: Kristel Beyens And Marijke Roosen Electronic monitoring in Belgium: a penological analysis of current and future orientations European Journal of Probation University of Bucharest www.ejprob.ro Vol. 5, No.3, 2013, pp 56–70.

AZ ÚJ BTK. ÉS A KAPCSOLÓDÓ JOGFORRÁSOK, BÍRÓSÁGI IRÁNYMUTATÁSOK

Második, aktualizált kiadás

SZERKESZTŐ: **Czine Ágnes**

LEKTOR: **Kónya István**

A Büntető Törvénykönyv hatálybalépésével kezdődő új jogállapot áttekintéséhez nyújt segítséget ez a forrásgyűjtemény. Arra szolgál, hogy a bírák, az ügyészek, az ügyvédek, a nyomozó hatóság, valamint a büntetőjog iránt érdeklődők a tárgyalóteremben és azon kívül is gyors eligazodást nyerjenek a különböző jogforrásokról. A kötet a 2013. július 1-jén hatályba lépett Btk. értelmezéséhez, napi alkalmazásához nyújt elengedhetetlen segítséget.

Ehhez igazodik a kiadvány szerkezete. A vázat a Büntető Törvénykönyv normaszövege adja, melynek rendelkezéseivel a mű hozzárendeli a vonatkozó indoklás lényeges tartalmát, valamint a hatálybalépéséhez kötődő esetleges törvényi rendelkezéseknek, az Alaptörvény egyes cikkeinek, a háttérjogszabályoknak és az Európai Unió joga – a tisztességes eljárás legfontosabb esetjogát is magában foglaló – kapcsolódó rendelkezéseinek a releváns részeit.

Mindezt követi – szintén a törvénykönyv egyes rendelkezéseinél – a jogértelmezés, élén az Alkotmánybíróság vonatkozó határozataival, melyeket a Kúria (illetve jogelődje, a Legfelsőbb Bíróság) releváns jogegységi határozatai és legutóbb felülvizsgált BK véleményei követnek. A gyűjteményt a közzétett elvi határozatok és eseti döntések továbbra is irányadó részei zárják.

A 2014. februári kiadás nagy sikerére tekintettel jelentjük meg újra a könyvet. A második, aktualizált kiadás – 2016. május 1-jei lezárással – feldolgozza a joganyagban időközben bekövetkezett változásokat, valamint a joggyakorlat bővülését, így azon kúriai iránymutatásokat, elvi határozatokat és eseti döntéseket is, melyek már a 2012. évi C. törvényre tekintettel születtek.

Ára: 6990 Ft